

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January – 2017

Course	: B.A. / B.Com. (B.D.P.)	Date	: 07-Jan-17
Subject Code	: EPA-01	Time	: 03:00 to 06:00
Subject Name	: વહીવટ સિદ્ધાંતો	Duration	: 03 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્રશ્ન- 1 જાહેર વહીવટનો અર્થ આપી તેનું મહત્વ સમજાવો તથા તેના અર્થશાસ્ત્ર અને રાજ્યશાસ્ત્ર સાથેના સંબંધો સમજાવો. 12

અથવા

જાહેર વહીવટનો તબક્કાવાર વિકાસ સમજાવી નૂતન વહીવટ પર ટૂંકનોંધ લખો.

પ્રશ્ન- 2 ઉર્વિક અને ગુલિકે ચર્ચેલ સંગઠનના વિવિધ સિદ્ધાંતો વિગતવાર સમજાવો. 12

અથવા

ફેડ ડબલ્યુ રીઝ દ્વારા આપવામાં આવેલ પરિસ્થિતિ વિષયક અભિગમ સમજાવી તેના વિવિધ મોડેલો પર નોંધ લખો.

પ્રશ્ન-3 અમલદારશાહીના વિવિધ અર્થ સમજાવી તેના પ્રકારો તેમજ દુષણો વિગતવાર સમજાવો. 12

અથવા

પ્રતિ નિધિત્વવાદી અમલદાર શાહી એટલે શું? તે સમજાવી તેની જરૂરિયાતપર વિગતવાર નોંધ તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-4 સંગઠનનો અર્થ આપી તેલ લક્ષણો સમજાવો તથા તેઓનું પરસ્પરનું પરાવલંબન સમજાવો. 12

અથવા

કેન્દ્રીકરણ અને વિકેન્દ્રીકરણનો અર્થ આપી તેઓને અસર કરતા પરિબળો વર્ણવો.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) 12

1. નિરીક્ષણની વિવિધ પદ્ધતિઓ
2. નેતાગીરીના સિદ્ધાંતો
3. વહીવટીતંત્રમાં લાંચરુચ્છતની સમસ્યા
4. અંદાજપત્રનો અર્થ અને મહત્વ
5. મુખ્ય વહીવટકર્તાના કાર્યો

1	ભારતમાં નાણાકીય વર્ષની શરૂઆત કઈ તારીખથી થાય છે? (A) 1લી એપ્રિલ (B) 1લી જાન્યુઆરી (C) 1લી જુલાઈ (D) 1લી માર્ચ
2	ભારતીય સંસદની અંદાજ સમિતિમાં કેટલા સભ્યો હોય છે? (A) 20 (B) 30 (C) 40 (D) 50
3	એક વ્યક્તિએ બીજી વ્યક્તિને ગેર કાયદેસર રીતે અટકમાં લીધી હોય ત્યારે કોર્ટ દ્વારા અટકમાં લીધેલ વ્યક્તિને કોર્ટ સમક્ષરજૂ કરવાનો આદેશ આપવામાં આવે છે તેને શું કહે છે? (A) મેન્ડેમસ (B) પ્રોહિબિશન (C) હેબિયસ કોર્પસ (D) સર્ટીયોરરી
4	ઓમ્બુડઝ મેન સંસ્થા સૌ પ્રથમ કયા દેશમાં અમલમાં આવી હતી? (A) નોર્વે (B) સ્વીડન (C) ભારત (D) ઇંગ્લેન્ડ
5	જોહન ડી મિલેટે નિરીક્ષણની કેટલી પદ્ધતિઓ વર્ણવી છે? (A) ચાર (B) છ (C) આઠ (D) દસ
6	શોષક અને શોષિત વર્ગો વચ્ચેનો સંઘર્ષ માનવ ઇતિહાસમાં સતત ચાલતો આવે છે એમ કોણ મને છે? (A) માર્ક્સ (B) રસેલ (C) મિલ (D) હોબ્ઝ
7	“આશ્રિત અમલદારશાહીને” બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે? (A) મેરીટ સિસ્ટીમ (B) સ્પોઈલ સિસ્ટીમ (C) કાસ્ટ સિસ્ટીમ (D) ગાર્ડિયન સિસ્ટીમ
8	કોના મત મુજબ જાહેર વહીવટ એ કાયદાનો સંપૂર્ણ અને પદ્ધતિસરનો અભ્યાસ છે? (A) એલ.ડી.વ્હાઈટ (B) ડી.વાલ્ડો (C) એચ.સાયમન (D) પિક્કનર
9	જાહેર વહીવટમાં ‘POSDCORB’ ના જનક કોણ મનાય છે? (A) લ્યુપર ગુલિક (B) એલ.ઉર્વિક (C) માર્ક્સ (D) ડી.વાલ્ડો
10	જાહેર વહીવટના પિતા કોને માનવામાં આવે છે? (A) વુડ્રો વિલ્સન (B) એટલી (C) ઉર્વિક (D) એલ.ડી.વ્હાઈટ